

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/195/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7518205769
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7518205769.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Zuzany Stolárovej a JUDr. Viktórie Midovej v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., IČO: 47 967 692, so sídlom v Bratislave, Vajnorská 100/A, proti žalovanému: R. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX, o zaplatenie 881,24 EUR s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 25. marca 2019 sp. zn. 20Csp/508/2018

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 25. marca 2019 č. k. 20Csp/508/2018 - 114 vo výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku III. o náhrade trov konania.

Nepriznáva stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice-okolie (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) rozsudkom zo dňa 25.3.2019 č. k. 20Csp/508/2018-114 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 671,01 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % zo sumy 671,01 € od 1.9.2018 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok I.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 52,28 % proti žalovanému s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie (výrok III.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny 881,24 EUR, dlžných úrokov z istiny 1113,74 EUR, zmluvného úroku vo výške 29,90% ročne zo sumy 881,24 EUR od 1.9.2018 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 881,24 EUR od 1.9.2018 do zaplatenia, titulom nevráteného spotrebiteľského úveru zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX.

3. Právne vec posúdil podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/, d/ zákona č. 129/2010 Z. z., § 3 ods. 1, § 39, § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a predmetný nárok zhodnotil ako nárok uplatnený zo spotrebiteľskej zmluvy, t.j. ako vzťah občiansko-právny s tým, že príslušná zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z.

4. Pri svojom rozhodovaní sa zaoberal výškou odplaty, t.j. výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý činil za obdobie 36 mesiacov pri sume 1.000 EUR 29,90 % ročne, ktorá výška je uvedená v zmluve. Pri posúdení primeranosti dojedanej výšky úrokov mal za to, že je potrebné prihliadať na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval, ako aj porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov (rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/57/2005 z 1.7.2010). Občiansky zákonník (Obchodný zákonník a ani iné právne predpisy) výslovne nestanovia, do akej výšky je možné pri pôžičke alebo úvere dojednať úroky, z čoho vyplýva, že sú predmetom voľného zmluvného dojednania medzi

zmluvnými stranami, čo však neznamená, že by sa na túto dohodu nevzťahovalo ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Neprimerane vysoké úroky dojednané pri peňažnej pôžičke alebo úvere sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, teda sú v rozpore s dobrými mravmi. V súlade s dobrými mravmi je len také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje svojvoľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Uviedol tiež, že dobré mravy patria medzi všeobecné uznávané zásady, na ktoré je povinný súd zo svojej úradnej moci prihliadať, či tieto boli v jednotlivých právnych vzťahoch medzi stranami dodržané, a pokiaľ tomu tak nie je, zabrániť, aby slabšia zmluvná strana - v tomto prípade žalovaný ako spotrebiteľ, bol pred takýmito praktikami zo strany veriteľov ochránený. Dobré mravy predstavujú pojem, ktorý nie je presne zákonom definovaný, ale môžeme ho považovať za súhrn takých etických hodnôt, ktoré sú všeobecné uznávané a ktoré sú určitou etickou a morálnou vodiacou linkou pri vzniku, zmene alebo zániku právnych vzťahov v demokratickej spoločnosti. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný.

5. Súd zistil, že podľa štatistiky zverejnenej na stránke Národnej banky Slovenska v roku 2014 v apríli (v čase uzavretia zmluvy) priemerná úroková miera z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny, pri domácnostiach a pri úrokoch poskytnutých od 1 do 5 rokov (spotrebiteľské a ostatné úvery) bola 10,21% p.a. Z toho je zrejmé, že úrok dohodnutý medzi zmluvnými stranami v danom prípade skoro o viac ako trikrát prevyšoval úroky, za ktoré banky poskytovali úvery v rozhodnom období.

6. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že dohoda o úroku je v zmysle ust. § 39 OZ v rozpore s dobrými mravmi a zároveň v rozpore so zákonom (§ 53 ods. 6 OZ). V tejto súvislosti poukázal tiež na rozsudok NS SR sp. zn. 1 MCdo 1/2009 zo dňa XX.X.XXXX, po citácii ktorého skonštatoval, že v danom prípade odplata (úrok z úveru) podstatne prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, preto je dohoda o úrokoch neplatná a z toho dôvodu súd považoval celý úver za bezúročný.

7. Súd mal po vykonanom dokazovaní za preukázané, že žalobca poskytol žalovanému úver v celkovej sume istiny 1.000 EUR a že žalovaný doposiaľ uhradil žalobcovi sumu 323,99 EUR. Nakoľko súd považoval poskytnutý úver za bezúročný, bolo možné priznať žalobcovi iba sumu nesplatennej istiny bez akýchkoľvek úrokov (teda bez vyčíslených dlžných úrokov z istiny do 31.8.2018 a bez zmluvných úrokov po 1.9.2018 do zaplatenia). Z týchto dôvodov súd v tejto časti považoval žalobu za dôvodnú a priznal žalobcovi sumu 671,01 EUR (1.000 EUR - 323,99 EUR) a v prevyšujúcom rozsahu z dôvodov vyššie uvedených žalobu zamietol.

8. Priznaný úrok z omeškania odôvodnil tým, že žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, preto je povinný tiež zaplatiť z neho úrok z omeškania. Žalobca požadoval úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne z dlžnej sumy od 1.9.2008 do zaplatenia, hoci mu prináležal úrok z omeškania vo výške 5%. Preto súd žalobcovi priznal zákonný úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 671,01 EUR od 1.9.2008 do zaplatenia, a to v súlade s ust. § 517 ods. 1, ods. 2 OZ a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. platného od 1.2.2013. V prevyšujúcej časti príslušenstvo z priznanej istiny nad 5% ročne od 1.9.2018 do zaplatenia zamietol ako nedôvodné.

9. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil podľa ust. § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP s tým, že žalobca bol úspešný v rozsahu 52,28% (ako rozdiel úspešnosti žalobcu 76,14% a jeho neúspešnosti 23,86%), ktorý nárok mu proti žalovanému priznal v tomto rozsahu.

10. Proti predmetnému rozsudku voči výrokom II. a III. podal žalobca odvolanie, a to z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a/, f/ a h/ CSP a navrhol odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok v jeho napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alternatívne žalobe vyhovieť v celom rozsahu a žalovaného zaviazat' na náhradu trov konania, vrátane trov právneho zastúpenia.

11. Nesúhlasí s tvrdením súdu, že výška úrokovej sadzby 29,9 % je v rozpore s ust. § 39 OZ. Mal za to, že súdom uvedená hodnota 10,21 % predstavuje priemernú hodnotu, teda ide o tzv. aritmetický priemer. Z uvedeného vyplýva, že od tejto hodnoty z jednej strany vstupujú ako minimálne hodnoty úrokovej sadzby, ako aj maximálne. Zároveň poukázal na tú skutočnosť, že maximálna výška dohodnutých zmluvných

úrokov v čase uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy nebola žiadnym spôsobom limitovaná. Za dôležité považoval uviesť, že pokiaľ súd chcel zaujať takýto záver o neprimerane vysokej sadzbe zmluvných úrokov, mal tak urobiť po dôkladnom dokazovaní a detailnom odôvodnení rozsudku, pretože v prípade stanovenia výšky úrokovej sadzby ide o širší komplex posudzovania jednotlivých skutočností a nestačí na uzavretie záveru o prípadnej neplatnosti dojednanej výšky dohodnutých zmluvných úrokov len odkaz na priemernú výšku úrokových sadzieb v danom období. Dôvodil, že úroková sadzba predstavuje cenu, ktorú musí dlžník zaplatiť za požičané peniaze. Táto cena je určená špecificky, nakoľko je pomerom celkového požadovaného poplatku, ktorý musí dlžník zaplatiť veriteľovi, aby úver získal za vopred dohodnutú dobu, k objemu úveru, ktorý je dlžníkovi skutočne k dispozícii. Úrokové sadzby sú ovplyvnené najmä ponukou a dopytom po kapitáli, ako aj celým radom ďalších faktorov, napr. inflácia, riziká, úspory, výška úveru, doba splatnosti úveru a iné. To v praxi znamená, že napríklad zvýšenie dopytu po zdrojoch (úveroch) spôsobí zvýšenie úrokových sadzieb. Rovnako zvýšenie úrokovej sadzby spôsobí aj vyššie riziko na strane dlžníka. Zároveň na výšku úrokových sadzieb má vplyv aj inflácia ako jeden z hlavných faktorov, tzn. že pokiaľ veriteľ očakáva, že počas doby splácania úveru dôjde k nárastu inflácie, prispôbi tomu aj výšku úrokovej sadzby. Zároveň výška odzrkadľuje, nakoľko rizikovým sa banke javí poskytnutie úveru, pričom čím bude dlhšia doba splácania a čím bude nižšia bonita klienta, tým vyššiemu riziku sa banka vystavuje, že úver, ktorý poskytla, nebude splatený.

12. Odvolateľ v tejto súvislosti poukázal aj na rozsudok NS SR z 26. apríla 2012 sp. zn. 5Cdo/26/2011 so záverom, že neprimeraným zmluvným úrokom by bol taký úrok, ktorý by 4 násobne až 5,5 násobne prevyšoval obvyklú úrokovú sadzbu, čo ale nie je tento prípad. Tiež poukázal na rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 5C/99/2015 zo dňa 19.3.2018, v ktorom prejednávanej prípadе súd výšku úroku 24 % nepovažoval za neprimeranú až do takej miery, že ju treba bezvýhradne vyhodnotiť ako vybočenie zo všeobecne spoločenských uznávaných zásad konania v právnom styku (dobrých mravov), ktoré sú všeobecne neakceptovateľné z hľadiska spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Tiež poukázal na judikatúru, napr. rozhodnutie NS ČR, podľa ktorého ochrana spotrebiteľa má svoje limity, keď ochranu spotrebiteľa nemožno ponímať ako obranu proti ľahkovážnosti a nezodpovednosti (NS ČR sp.zn. 23Cdo/1201/2009: „Institút ochrany spotrebiteľa neznamená jeho absolútnu ochranu v tom smysle, že by se mohol ex post dovolávať neplatnosti svých právních úkonů, které učinil dobrovolně.“). Mal teda za to, že nemožno spotrebiteľovi poskytovať takú ochranu, ktorá by viedla k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu, pretože spotrebiteľ by v takýchto prípadoch bol zbavený akejkoľvek zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zvážiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať. Mal za to, že v tomto prípade ide, pod zámienkou narovnávanía prirodzených nerovností medzi účastníkmi občianskoprávných vzťahov, prostredníctvom zákona alebo dokonca prostredníctvom judikatúry ESD, k narušeniu princípu rovnosti strán konania. Uviedol, že súdy sú povinné skúmať konkrétne okolnosti uzatvorenia zmluvy, avšak aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nie je možné chápať ako obranu jeho ľahkomyselnosti a nezodpovednosti. V tejto súvislosti poukázal aj na odlišné stanovisko sudcu a zároveň aj podpredsedu Ústavného súdu SR JUDr. Milana Ľalika: „Považuje za nevyhnutné najskôr konštatovať, že všeobecné súdy vrátane ústavného súdu ochranu spotrebiteľov pustili už tak ďaleko, že títo nemusia niesť žiadne adekvátne dôsledky za svoje konanie, aj keď uzavrú akúkoľvek zmluvu, dokonca čokoľvek, čo sa prieči zdravému rozumu (v zmysle „ten chudák ani nevie, čo podpísal“, ale „peniaze mohol zobrať“), a to sa už dotýka samej podstaty a hlavne primeranosti práva, v dôsledku čoho spotrebiteľa z úradnej povinnosti zbavujú jeho zodpovednosti. Takýto postup orgánov ochrany práva je nielenže absolútne „nevýchovný“, paternalistický, ale aj absurdný a v rozpore so zásadou rovnosti, vigilantibus iura, neminem laedere a pod., ktoré by mali v podstate platiť aj pre „priviligovaného“ spotrebiteľa; opakom je potom neprípustné zvýhodňovanie dlžníka proti veriteľovi, ktorému inak reálne hrozí riziko nevykonalenia ani len elementárneho nároku bez akéhokoľvek príslušenstva voči dlžníkovi, ktorý sa tak neoprávnene obohacuje na jeho úkor za asistencie súdov. Preto, ak nedôjde k racionálnemu zvratu v doterajšej judikatúre súdov, opäť vrátane ústavného súdu, existujúce bagateľné spory tak zahltia všetky súdy Slovenskej republiky (čo je už reálne) a ochromia nielen výkon ich spravodlivosti, ale narušia aj dôveru občanov v právo, právny poriadok a tým aj právny štát (čl. 1 ods. 1 ústavy)“.

13. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

14. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380

CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

15. Predmetom odvolacieho konania nebol výrok I. napadnutého rozsudku, tento nadobudol právoplatnosť a nebol podrobený odvolaciemu prieskumu.

16. Rozsudok je vo výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v súvisiacom výroku III. o trovách konania vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 21.7. 2020 o 9.50 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 15.7.2020 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1,3 CSP.

18. Žalovaný v odvolaní uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a/, f/, h/ CSP, t.j. neboli splnené procesné podmienky veci (a), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h).

19. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a/ CSP (neboli splnené procesné podmienky) je naplnený vtedy, ak súd konal napriek tomu, že neboli splnené procesné podmienky. Ide o podmienky, za ktorých súd môže konať a rozhodovať. Ide tu o vecné procesné podmienky (kvalifikovaný spôsob začatia konania, t.j. v sporovom konaní žaloba, splnenie poplatkovej povinnosti), podmienky na strane súdu (právomoc, príslušnosť), procesné podmienky na strane účastníkov (procesná subjektivita procesná spôsobilosť, prípadné povinné zastúpenie advokátom) a tzv. negatívne procesné podmienky (prekážka začatého konania, prekážka rozsúdenej veci). Skúmanie týchto procesných podmienok je úradnou povinnosťou súdu počas celého konania. Výnimkou je skúmanie splnenia podmienky všeobecnej miestnej príslušnosti a osobitnej miestnej príslušnosti danej na výber, ktorú súd skúmal len na námietku žalovaného pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí. Nedostatky niektorých procesných podmienok sú neodstrániteľné a prítomnosť takéhoto nedostatku bráni súdu v konaní a rozhodovaní, čo vedie k zastaveniu konania. V ostatných prípadoch je povinnosťou súdu nedostatok procesnej podmienky odstrániť. Vadou predpokladanou v § 365 ods. 1 písm. a/ CSP tak trpí konanie v prípade, keď súd vec prejednal a rozhodol napriek vyššie naznačeným nedostatkom. V prípade namietaného nedostatku príslušnosti súdu, o vadu konania v podobe nedostatku príslušnosti súdu pôjde iba v prípade, keď v konaní neboli dodržané ustanovenia o vecnej príslušnosti, osobitnej i výlučnej miestnej príslušnosti alebo o kauzálnej príslušnosti.

20. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP (do 30.6.2016 s ust. § 132 O.s.p.), a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

21. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP (do 30.6.2016 z ust. § 133 až 135 O.s.p.).

22. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil sice správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

23. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody v napadnutej časti rozsudku nie sú naplnené.

24. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, rozsudok náležite odôvodnil a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv, ani iná vada konania, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

25. Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§387 ods. 2 CSP).

26. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že dohoda o zmluvných úrokoch je neplatná v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka pre jej rozpor s dobrými mravmi, keďže podstatne prevyšuje priemernú výšku úroku pri úveroch za rozhodné obdobie ako odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch v čase uzavretia zmluvy, ktorá predstavovala 10,21 %. Dohodnuté zmluvné úroky v predmetnej zmluve dosahujú niekoľkonásobok tejto priemernej výšky úrokov za obdobné spotrebiteľské úvery v čase uzavretia zmluvy.

27. Takéto dojednanie úrokov je priamo v rozpore s ust. § 53 ods. 6 Obč. zákonníka v znení účinnom do 31.5.2014 (t.j. v čase uzavretia úverovej zmluvy), v zmysle ktorého, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

28. Súd správne posudzoval, či dojednané zmluvné úroky (odplata) zodpovedali obvyklej výške úrokov pri obdobných úveroch. Nenáležitá je odvolacia námietka žalovaného, v zmysle ktorej výšku dojednanej odplaty mal súd posudzovať v závislosti od výšky priemernej RPMN, resp. ďalších okolností.

29. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že nárok žalobcu vyplýva zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy uzatvorenej v apríli 2014.

30. V čase uzavretia úverovej zmluvy bola výška odplaty regulovaná výlučne ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.5.2014 tak, ako je vyššie citovaný.

31. Odvolací súd zdôrazňuje, že novelizované znenie ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka (v zmysle ktorého, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať) a ustanovenie § 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. stanovujúce, čo tvorí odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, nadobudli účinnosť až dňom 1.6.2014. Ustanovenie § 1a Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. o maximálnej výške požadovanej odplaty, v zmysle ktorého odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej RPMN podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne, bolo do Nariadenia vlády 87/1995 Z.z. zavedené až s účinnosťou od 1.9.2014.

32. Súd prvej inštancie preto postupoval v súlade s ustálenou súdnou praxou, ktorá každú zložku odplaty posudzovala z hľadiska súladu so zákonom a s dobrými mravmi, teda osobitne posudzovala aj dojednanie o zmluvných úrokoch z hľadiska jeho súladu so zákonom a dobrými mravmi.

33. Záver súdu prvej inštancie o neplatnom dojednaní zmluvných úrokov (odplaty) má za následok tú skutočnosť, že žalobca nemá nárok na zaplatenie úrokov z úveru.

34. Odvolateľ napadol celý výrok II. rozsudku, t. j. tiež zamietajúci výrok týkajúci sa prevyšujúcej časti úrokov z omeškania, ktoré si žalobca uplatnil nad výšku 5% ročne. Aj v tejto časti je napadnutý rozsudok vecne správny, pretože žalobcom uplatnené úroky z omeškania vo výške 5,05% ročne k dátumu

omeškania 1.9.2018 sú v rozpore s príslušnou právnou úpravou upravujúcou výšku tejto sankcie (ust. § 517 ods. 1, ods. 2 OZ a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení neskorších zmien a predpisov).

35. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok prvej inštancie v jeho napadnutom rozsahu ako vecne správny v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

36. Výrok o náhrade trov odvolacieho konania sa zakladá na ust. § 396 ods. 1 CSP s použitím § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, preto má nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovanému však preukázateľne žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto stranám sporu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

37. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).